

Vaste energieprijzen bieden zekerheid: groeiende behoefte bij Nederlandse consumenten

Verlangen naar zekerheid is belangrijker dan de laagste prijs

Zekerheid over de energierekening speelt een belangrijke rol in de keuze van Nederlandse consumenten. Verreweg de grootste groep geeft de voorkeur aan zekerheid boven de laagste prijs. De behoefte naar vaste prijzen is in drie jaar tijd toegenomen.

Een vaste prijs, een vast contract, zekerheid

Deze voorkeur voor zekerheid geldt breed binnen de bevolking. 69% van de respondenten geeft aan te kiezen voor altijd dezelfde maandelijkse energiekosten, zelfs als dat niet altijd de goedkoopste optie is. Slechts 16% neemt liever het risico op schommelingen voor lagere gemiddelde kosten.

In lijn met deze cijfers zien we dat uit de vergelijking tussen oktober 2025 en augustus 2022 naar voren komt dat het aandeel Nederlanders met een vast energiecontract is gestegen van 52% in 2022 naar 58% in 2025 – een toename van zes procentpunt. Het aandeel variabele contracten is daarentegen gedaald van 30% in 2022 naar 21% in 2025. Dynamische contracten winnen licht terrein, maar blijven een niche (ongeveer 5% in 2025 tegenover 3% in 2022). Het aandeel van de Nederlandse bevolking dat in ons onderzoek aangeeft niet te weten welk type contract ze hebben schommelt rond de 15%.

- “In onzekere tijden kies ik liever voor zekerheid, ook als dat iets duurder uitpakt.”
- “Voor mij is een vast contract het enige wat werkt, anders weet ik nooit waar ik op moet rekenen.”
- “Zekerheid is voor mij belangrijker dan een paar euro extra besparen. Ik wil geen verrassingen meer.”
- “Meer transparantie zou welkom zijn. Nu voelt het als een gok.”
- “Het idee dat je energieprijzen ineens kan verdubbelen maakt me onzeker, dus ik kies voor vast.”
- “Je weet zo nooit waar je aan toe bent, dan maar liever een beetje duurder en vast.”

Internationale spanningen veruit het grootste risico

Wanneer Nederlanders gevraagd wordt wat zij als het belangrijkste risico voor stijgende stroomprijzen zien, springt één oorzaak er duidelijk uit: internationale spanningen waardoor de prijzen van fossiele brandstoffen als olie en gas oplopen. Liefst 47% van de bevolking noemt dit als primaire oorzaak, gevolgd door veranderingen in wet- en regelgeving (16%).

Klimaatverandering (zoals door hittegolven of koude periodes) wordt door circa 10% van de ondervraagden gezien als het hoofdgevaar, net als de overgang naar duurzame energie (10%). Ongeveer 15% weet het niet of heeft geen mening.

Wat is volgens jou het belangrijkste risico waardoor stroomprijzen kunnen stijgen?

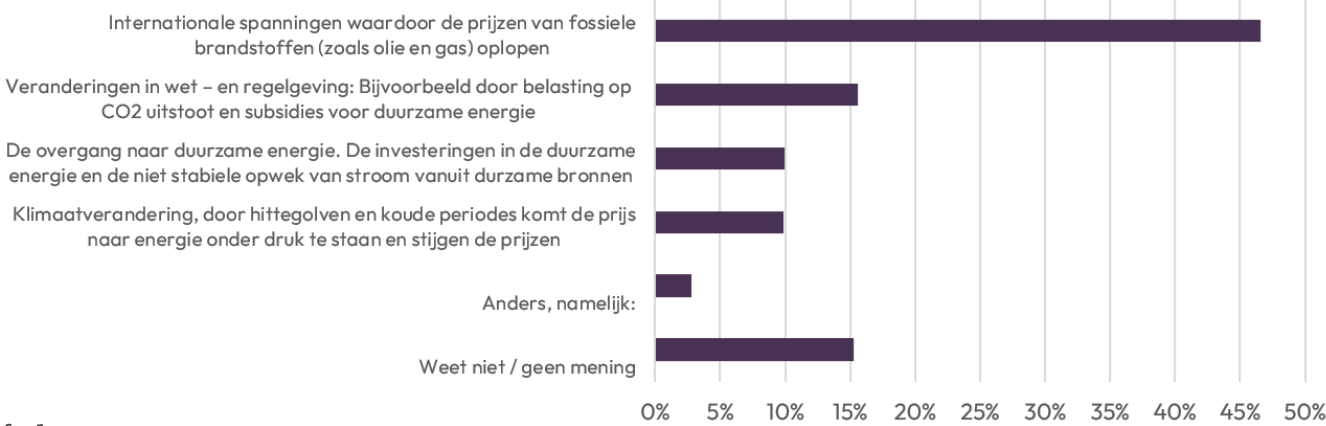

fig 1.

Strategieën tegen stijgende energieprijzen: onafhankelijkheid en duurzaamheid

Om de stijgende prijzen te bezweren wil het grootste deel van de Nederlanders meer energieonafhankelijkheid: 30% van de ondervraagden vindt dat Nederland de afhankelijkheid van het buitenland moet verkleinen en meer zelfvoorzienend moet worden.

Wat is volgens jou de belangrijkste maatregel om de energieprijzen stabiel te houden?

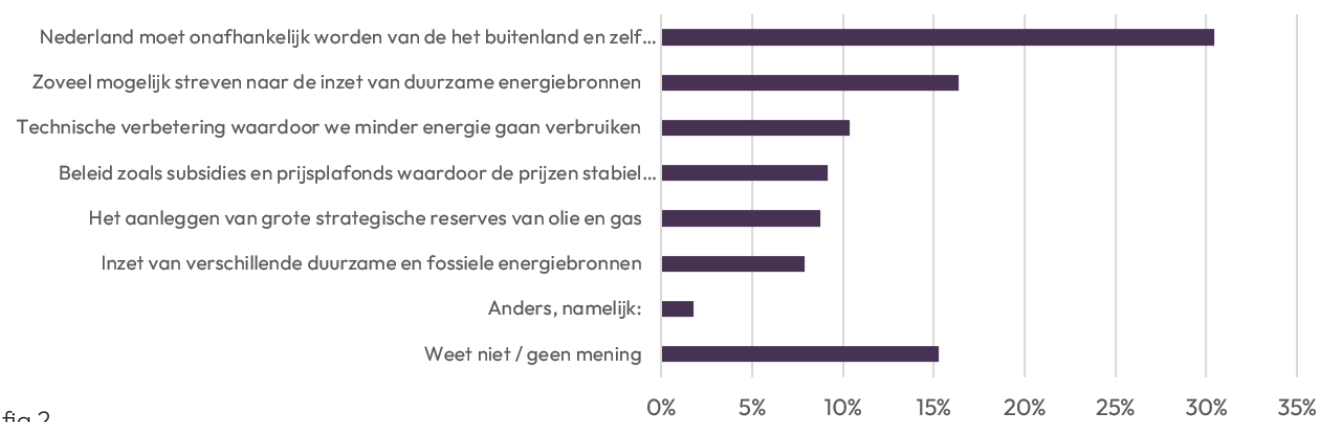

fig 2.

Daarnaast pleit een substantiële groep (16%) voor het versneld inzetten op duurzame energiebronnen, zoals zon en wind. Respondenten zien als logische tweede stap het versterken van de binnenlandse groene productiecapaciteit, waarmee de energiemarkt minder kwetsbaar wordt voor internationale prijsbewegingen.

Andere veelgenoemde oplossingsrichtingen zijn gericht op efficiëntie en robuustheid: 10% van de Nederlanders ziet innovatieve technologische besparingen, zoals energiebesparende apparatuur of gebouwen, als middel om de druk op het systeem te verlichten. Het aanleggen van strategische gas- en olievoorraden (9%) en een bewuste spreiding over verschillende energiebronnen (8%) worden eveneens veel genoemd. Beleid dat zich direct op prijsvorming richt, zoals prijsplafonds en subsidies, vindt eveneens weerklank bij 9% van de respondenten.

Conclusie

Nederlandse consumenten kiezen steeds vaker voor vaste energieprijzen, waarbij zekerheid belangrijker is dan het najagen van de laagste prijs. Onzekerheid over internationale fossiele markten drijft deze behoefte. De voorkeur voor stabiele kosten vertaalt zich in een roep om meer energieonafhankelijkheid van het buitenland en versnelde inzet op duurzame energie als belangrijkste oplossing om toekomstige prijsstijgingen te voorkomen.

Wil jij ook een thema of een vraag indienen voor het energiepapier? Of heb je vragen of opmerkingen? Neem dan contact op met Gerard van der Werf (g.vanderwerf@motivaction.nl)